

Inhoud

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Stichting Framer Framed
Tolhuisweg 1 - Staalvilla
1031 CC Amsterdam-Noord

T: 020 7630973

E: info@framerframed.nl

W: www.framerframed.nl

IBAN: NL81 TRIO 0198496761

KvK Amsterdam: 51823039

Contact

Cas Bool: cas@framerframed.nl
06 558.20.551

Josien Pieterse: josien@framerframed.nl
06 247.64.347

FRAMER FRAMED

1. Introductie	p. 2
2. Organisatie	p. 4
3. Activiteitenoverzicht	p. 7
3.1 Exposities 2014-2016	p. 7
3.2 Publieksprogramma 2014	p. 8
3.3 Publieksprogramma 2015	p. 9
4. Behaalde resultaten	p. 11
5. Educatie	p. 13
6. Doelgroepen en publieksbereik	p. 16
7. Media aandacht	p. 22
8. Overzicht subsidies	p. 24

1. Introductie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

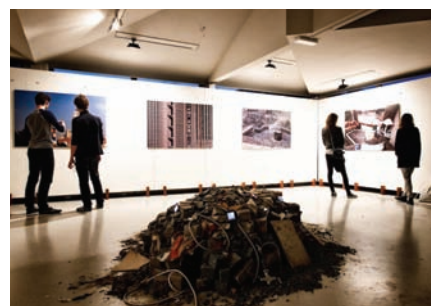
Voor u ligt het jaarverslag 2014-2015. Halverwege 2014 opende Framer Framed een expositieruimte in de Tolhuistuin in Amsterdam. Omdat de programmering halverwege dat jaar van start ging en doorliep in 2015, werden in dit verslag de jaren 2014 en 2015 samengevoegd; samen goed voor ruim 12 maanden programmering.

Framer Framed startte in 2009 als een initiatief om samen met publiek en stakeholders museaal collectie- en presentatiebeleid onder de loep te nemen. In een reizend programma werden meer dan 30 bijeenkomsten georganiseerd bij diverse kunstinstellingen in Nederland. In december 2010 werd stichting Framer Framed opgericht, die kantoor ging houden in de Tolhuistuin.

Stichting Framer Framed werd in 2011 door Chris Keulemans, toenmalig directeur van Stichting de Tolhuistuin benaderd om het tentoonstellingsbeleid van de Tolhuistuin vorm te geven.

Mei 2014 opende de expositieruimte met het eerste deel van de trilogie *Crisis of History*. In 2014 werden drie eigen exposities gerealiseerd en twee exposities van externe partijen gefaciliteerd, waaronder de eindexamen-expositie van het Sandberg Instituut. In 2014 werden in totaal 38 programma's gerealiseerd bestaande uit exposities, performances, debatten, filmvertoningen en educatieprogramma's (zie p. 8). In 2015 werden zeven eigen exposities gerealiseerd en een totaal van 73 programma's (zie hfst. 3 Activiteiten overzicht). Een overzicht van de doelgroepen en het publieksbereik is te vinden in hfst. 6.

Voor de jaren 2015-2016 werd Framer Framed opgenomen in het meerjarenprogramma presentatie-instellingen van het Mondriaan Fonds.

2. Organisatie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Bestuursmodel

Framer Framed werkt met een bestuursmodel. Het bestuur van Framer Framed delegeert de uitvoerende taken aan de directie. In deze bestuurlijke constructie laat het toezichthoudend bestuur de gehele beleidsvorming over aan de directie. De directie is belast met zowel de constituerende als de dirigerende leiding (= beleidsuitvoering). Het onbezoldigde bestuur vervult primair een toezichthoudende en adviserende functie (= beleidstoetsing). Framer Framed hanteert de Code Cultural Governance als basis voor haar werkzaamheden.

Bestuurssamenstelling

Stichting Framer Framed werd in 2010 opgericht. Sindsdien hebben er enkele bestuurswisselingen plaatsgevonden. Deze verlopen volgens een rooster van aftreden.

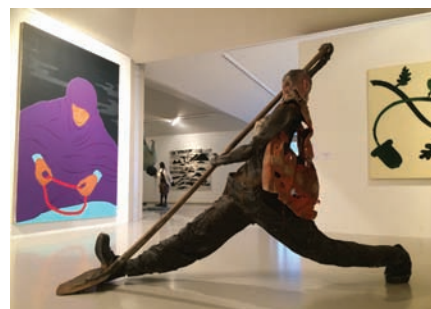
Het bestuur is in 2014 driemaal bijeen geweest. In 2014 is de directie op zoek gegaan naar een aantal nieuwe bestuursleden; in 2015 resulterend in een aantal bestuurswisselingen. Sinds 30 maart 2015 bestaat het bestuur uit Astrid Weij (voorzitter), Sarien Zijlstra (penningmeester) en Kitty Zijlmans, Meta Knol, Haroon Sheikh (algemeen bestuursleden). Meta Knol en Kitty Zijlmans zorgen voor de continuïteit en maken sinds 2010 deel uit van het bestuur. Het bestuur is in 2015 driemaal bijeen geweest. Tijdens de bestuursvergaderingen is veel aandacht besteed aan de professionalisering van Framer Framed, met name de boekhouding en jaarlijkse begrotingscyclus.

Directie

De beleidsvorming, programmering en dagelijkse coördinatie van projecten die onder de noemer Framer Framed worden georganiseerd, vallen onder de verantwoordelijkheid van de directie: bestaande uit Cas Bool en Josien Pieterse. Beiden zijn mede-initiatiefnemers van Framer Framed en in die hoedanigheid sinds 2009 betrokken. De verhouding tussen de stichting, bestuur en directie is vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Team

De stichting wordt dagelijks geleid door een directie van twee personen. Verder zijn er drie mensen in dienst met een betaalde functie (3 fte). In totaal bestaat het team uit 5 mensen. Naast het vaste team biedt Framer Framed doorlopend twee stageplekken aan MBO, HBO en WO studenten. Daarnaast wordt een groep van 25 vrijwilligers begeleid door het kernteam (zie appendix).

Werk van Sidi El Karchi (b) en Bas de Wit (o), onderdeel van de expositie *Koempels* (2015) samengesteld door Lene ter Haar

Werk van Sanaa Gateja, Papa Shabani en studenten van de Uganda Christian University in Mukono, Oeganda.

2. Organisatie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Vrijwilligers

Framer Framed beschikt over een team van vrijwilligers dat helpt bij de op- en afbouw van exposities en als zaalwacht verantwoordelijk is voor toezicht tijdens de lopende exposities. Voor het beheer van de ruimte tijdens de openingsuren (14:00-22:00 uur) is, mede via de Vrijwilligerscentrale, een bestand van 25 vrijwilligers opgebouwd. De vrijwilligersgroep weerspiegelt de internationale en interculturele blik die Framer Framed nastreeft. Onze vrijwilligers zijn onder andere afkomstig uit: Spanje, Portugal, Groot Brittannie, Slovenie, Duitsland, Polen, Litouwen, Syrie, Afghanistan, Iran, Sint Maarten, Zuid-Afrika, Marokko en Nederland. Op de website van de Vrijwilligerscentrale krijgt Framer Framed een beoordeling van 8,3.

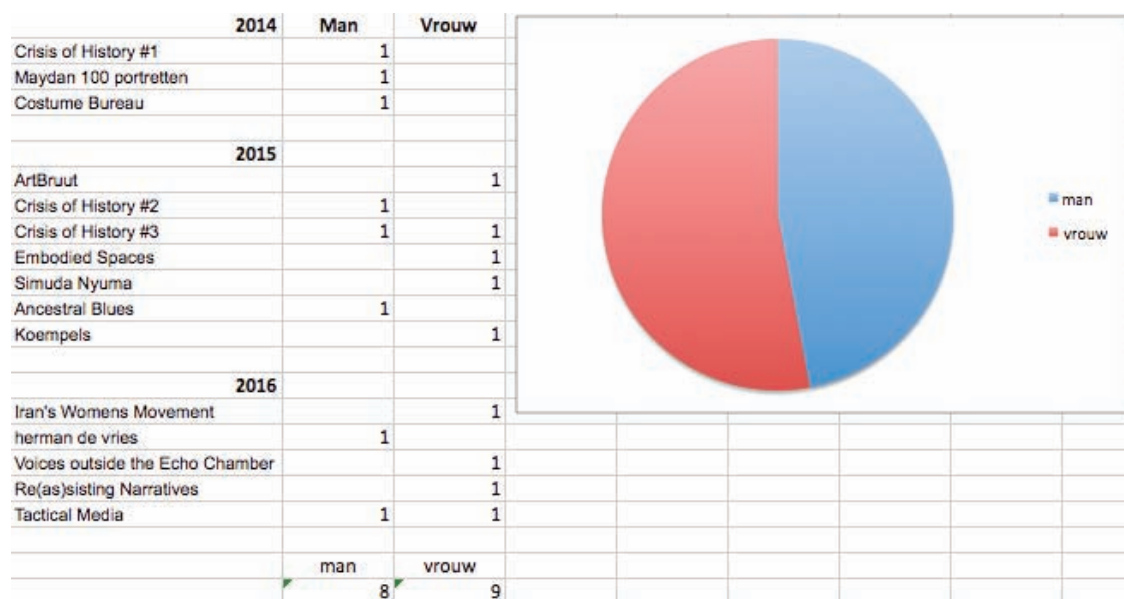
De vrijwilligers worden betrokken bij de inhoud van de exposities. Voor de opening krijgen zij een persoonlijke rondleiding van de curator. Zes keer per jaar vindt er een vrijwilligersborrel plaats, waarbij zij hun input kunnen geven over organisatie en programma. Het is een vrij stabiele groep waarvan enkele leden al sinds de opening, 1,5 jaar betrokken zijn.

Code Culturele Diversiteit

Framer Framed onderschrijft de Code Culturele Diversiteit en streeft in haar bestuurs- en personeelssamenstelling, programmering, publieksbereik en selectie van samenwerkingspartners naar een diversiteit qua leeftijd, opleiding, inkomen, sekse en culturele achtergrond. Het blijft noodzakelijk hier nadrukkelijk op te letten bij iedere vorm van programmering. De onderrepresentatie van vrouwen in de kunstsector is bijvoorbeeld een breed erkend probleem, waar Framer Framed zich met een gebalanceerde verhouding actief toe verhoudt.

Performance van Xenson Znja met vrijwilligers langs het IJ. De Oegandese kunstenaar bouwt voor op een performance die hij eerder gaf bij het Deveron Arts Centre in Schotland

Bovenstaande tabel toont de man-vrouw verhouding van de curatoren in de programmering 2014-2016.

2. Organisatie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Participatief Cureren - We Curate

In de aanloop naar de ontwikkeling van de expositie *Crisis of History*, is onder de noemer *We Curate* geëxperimenteerd met nieuwe vormen van participatief curatorschap. Voor ieder deel van de trilogie is daarvoor een andere vorm gekozen, die zich steeds dieper in de expositieruimte vertaalde, maar zich ook in de wijk begaf.

In de aanloop naar het eerste deel is een klankbordgroep samengebracht die als co-curator kan optreden en de curator Robert Kluijver van advies voorzien. Tijdens het tweede deel stelde Katayoun Arian als curator in een aparte ruimte de expositie *The End of This Story (And the Beginning of All Others)* samen, die een dialoog aanging met de selectie van Robert Kluijver. In het derde deel heeft Elham Puriyamehr, een curator uit Iran, de gehele expositie in samenwerking met Robert Kluijver vormgegeven.

Opzet We Curate klankbordgroep

Vanaf het eerste concept zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd waar Robert Kluijver zijn concept en longlist van kunstenaars aan de klankbordgroep heeft gepresenteerd. De klankbordgroep heeft daarop inhoudelijke feedback geleverd. Op de longlist van 22 geselecteerde kunstenaars stonden slechts twee vrouwen. Wat vanzelfsprekend een genderspecifiek beeld op de regio opleverde. Vanuit de klankbordgroep kwam de suggestie daar kritisch naar te kijken. Verder waren er geen kunstenaars uit de diaspora aanwezig. Dit suggereert dat het Midden-Oosten een duidelijk omsloten en geïsoleerde regio is. Het houdt daarmee een traditionele tweedeling tussen het Westen en 'de Ander' in stand, terwijl er een levendige uitwisseling bestaat tussen Amsterdam, Nederland en het Midden-Oosten. Via economische handelsrelaties, geopolitieke belangen en migratie vormen de verschillende regio's elkaars ontwikkeling en raken steeds sterker met elkaar vergroeid. Dergelijke discussies heeft Robert Kluijver in zijn definitieve selectie meegenomen en zijn de tentoonstelling uiteindelijk ten goede gekomen. Naast deze inhoudelijke discussies hebben verschillende deelnemers hun reactie op de expositie in een publiekssprogramma vormgegeven, die een dialoog aangaat met de selectie van de curator. Op deze manier hebben we getracht meerdere perspectieven in het project te integreren en de definitieve tentoonstelling in dialoog met verschillende ervaringsdeskundigen te ontwikkelen.

Discussie tijdens een van de bijeenkomsten met de klankbordgroep

Chris Keulemans geeft een rondleiding voor de klankbordgroep door het paviljoen, toen nog een bouwlocatie

3.1 Activiteitenoverzicht - exposities 2014-2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Overzicht van exposities 2014

1. <i>Crisis of History #1</i>	2 mei t/m 28 augustus
2. <i>Dialetheia</i>
(gefaciliteerd, eindexamen Sandberg)	26 juni t/m 29 juni
3. <i>Maydan - 100 portretten</i>	19 september t/m 19 oktober
4. <i>Beyond Biennale</i>
(gefaciliteerd, niet geïnitieerd)	17 september t/m 26 september
5. <i>Costume Bureau</i>	10 oktober t/m 25 november

Overzicht van exposities 2015

1. <i>ArtBruut</i>	24 januari t/m 1 februari
2. <i>Crisis of History #2</i>	8 februari t/m 8 maart
3. <i>Crisis of History #3</i>	15 maart t/m 5 mei
4. <i>Embodied Spaces</i>	18 juni t/m 26 juli
5. <i>Simuda Nyuma</i>	6 augustus t/m 6 september
6. <i>Ancestral Blues</i>	16 september t/m 11 oktober
7. <i>Koempels</i>	22 oktober t/m 6 december

Overzicht van geplande exposities 2016

1. <i>Iran's Women's Movement</i>	7 februari t/m 8 maart
Expositie samengesteld door Azadeh Fatehrad met eigen werk (video en fotografie) en documentatie over de Iraanse vrouwenbeweging 1910-1932 uit het archief van het IISG in Amsterdam.	
2. <i>Voices outside the Echo Chamber</i>	24 april t/m 3 juni
Expositie samengesteld door Katayoun Arian	
3. <i>Collectiepresentatie MMKA</i>	29 juni t/m 21 augustus
Een nieuwe selectie uit de collectie van het Museum voor Hedendaagse Kunst Arnhem. Samengesteld door Mirjam Westen	
4. <i>(Re)assisting Narratives</i>	28 augustus t/m 18 oktober
Hedendaagse kunst uit Zuid-Afrika, samengesteld door Chandra Frank.	
5. <i>Tactical Media Files</i>	28 oktober t/m 11 december
Een expositie samengesteld door Annet Dekker op het kruisvlak van technologie, activisme en hedendaagse kunst in samenwerking met FACT - Foundation for Art and Creative Technology (Liverpool).	

Werk van Mark Dion tijdens de expositie *Costume Bureau* (2014) samengesteld door Roel Arkesteijn met collectiestukken uit Museum Het Domein

Werk van Slavs en Tatars tijdens de expositie *Crisis of History #3* (2015) samengesteld door Robert Kluijver en de Iraanse curator Elham Puriamehr

Werk van Yuki Kihara en Jeannette Ehlers tijdens de expositie *Embodied Spaces* (2015) samengesteld door Christine Eyene

Werk van Emeric Lhuiset tijdens de expositie *Maydan - Hundred Portraits* (2014) gerealiseerd in samenwerking met Paradox.

3.2 Activiteitenoverzicht - publieksprogramma 2014

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Overzicht eigen programma's 2014 – open vanaf mei

EXPOSITIES	PROGRAMMA	DATUM	TYPE	
1 <i>Crisis of History #1</i>			expositie	
2	Opening	2-mei	event	
3	Filmvertoning: Turtle's Song	4-mei	event	
4	TransEuropa Caravans Project	5-mei	event	
5	Leiden Universiteit – Midden Oosten Studies	7-mei	educatie	Rondleiding
6	Renaissance #1 – een avond met Rajae El Muhandi	8-mei	event	
7	Contacten Robert	10-mei	event	Rondleiding
8	Meer Marokkanen Feest	10-mei	event	
9	Noord Reageert #1	15-mei	event	
10	Bezoek Nieuwe HAVO	17-mei	educatie	Rondleiding
11	CEDAR conferentie	17-mei	educatie	Rondleiding
12	Iraqi Stories	20-mei	event	
13	Amsterdam University College	26-mei	educatie	Rondleiding
14	Noord Reageert #2	29-mei	event	
15	UvA - Media & Political Theory	5-juni	educatie	Rondleiding
16	Filmvertoning: Landlocked	6-juni	event	
17	Bezoek: Mondriaan Fonds (alle medewerkers)	10-juni	educatie	Rondleiding
18	Be.Bob symposium	22-juni	event	
19	Tactical Media (besloten workshop)	23-juni	werkgroep	Rondleiding
20	Curating Body Narratives	2-jul	event	
21 <i>Maydan 100 portretten</i>			expositie	
22	Opening	17-sept	event	
23	The Archive: Unveiling the Present	19-sept	event	
24 <i>Costume Bureau</i>				
25	Opening	10-okt	expositie	
26	Nieuwe HAVO	13-okt	educatie	Rondleiding
27	Bezoek Universiteit Utrecht	23-okt	educatie	Rondleiding
28	Rondleiding door Roel Arkesteijn	30-okt	educatie	Rondleiding
29	Bezoek NCDO/Oxfam	31-okt	educatie	Rondleiding
30	Bezoek Museum Tijdschrift	1-nov	educatie	Rondleiding
31	Lezing Gerilja Talks	6-nov	event	
32	Rondleiding door Roel Arkesteijn	9-nov	educatie	Rondleiding
33	Rondleiding medewerkers THT, Paradiso, Tolhuistuin	10-nov	educatie	Rondleiding
34	Rondleiding Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten	20-nov	educatie	Rondleiding
35	Hard//hoofd festival	23-nov	event	
36	Debat Collectie Nederland	24-nov	event	
Daarnaast werden twee exposities productioneel ondersteund:				
37 <i>Dialetheia</i>	eindexamenexpositie Sandberg Instituut	26-jul	expositie	
38 <i>The Realisty Shift</i>	Beyond Biennale – Discovery Festival	17-sep	expositie	

3.3 Activiteitenoverzicht - publieksprogramma 2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Overzicht programma's 2015

	EXPOSITIES	PROGRAMMA	DATUM	TYPE	
1	<i>ArtBruut</i>			expositie	
2		Opening	24-jan	event	met veiling
3		Debat: Outsiders in Art	1-feb	event	
4	<i>Crisis of History #2</i>			expositie	
5		Opening	8-feb	event	
6		Artis Talk: Tammam Azzam	10-feb	event	
7		CineBlend film en Q&A	15-feb	event	
8		Oral History in Musea – Joods Historisch Museum	15-feb	event	
9		Who Needs Visual Anthropology? – 25 jaar Beeld voor Beeld	15-feb	event	
10		Documentaire Image Act	17-feb	event	
11		Paneldiscussie over <i>End of This Story</i>	24-feb	event	
12		Syrious Mission	03-mrt	event	
		ROC – tweede taalverwerving	05-mrt	educatie	rondleiding
13		Finissage	08-mrt	event	
14		Karel de Grote Hogeschool – Antwerpen		educatie	rondleiding
15		Karel de Grote Hogeschool – Antwerpen		educatie	rondleiding
16					
17		DutchCulture		event	
18		Irbid Echange #1		educatie	
19		Irbid Echange #2		educatie	
20		Irbid Echange #3		educatie	
21		Irbid Echange #4		educatie	
22	<i>The End of This Story</i>	Samengesteld door Katyoun Arian in reactie op <i>Crisis of History</i>	8 febr- 8 mrt	expositie	
23	<i>Crisis of History #3</i>			expositie	
24		Opening	15-mrt	event	
25		Lezing: hedendaagse kunst in Iran	17-mrt	event	
		Young Emerging Museum Professionals – YEMPA	20-mrt	educatie	rondleiding
26		Curatorial statement Elham Puriyamehr	24-mrt	event	
27		Voice Over Noord #1	23-28 mrt	event	
28		Voice Over Noord #2	23-28 mrt	event	
29		Voice Over Noord #3	23-28 mrt	event	
		DutchCulture	26-mrt	event	rondleiding
30		Eindpresentatie Voice Over Noord	29-mrt	event	
31		Boekpresentatie Sadik Kwaish Alfraji	31-mrt	event	
32		Documentaire From My Syrian Room	14-apr	event	
33		Rondleiding door Elham Puriyamehr	17-apr	event	rondleiding
34		Paneldiscussie Alternative Narratives on Iran	21-apr	event	
35		Finissage & Trans Europe Caravan Project	5-mei	event	
36		DutchCulture, publieksbijeenkomst Creative Activism	5-jun	event	
37		Museum voor Europese Culturen, Berlijn		educatie	rondleiding
38	<i>Pop-up expositie Hazem Alhamwi</i>				

3.3 Activiteitenoverzicht - publieksprogramma 2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

EXPOSITIES	PROGRAMMA	DATUM	TYPE	
39 <i>Embodied Spaces</i>			expositie	
40	Opening	18-jun	event	
41	Venus	23-jun	event	
42	Museum Studies – University of Washington	1-jul	educatie	rondleiding
43	Feminist Memory: Digging the Black Archive	7-jul	event	
44	Programma over mode en identiteit ism Amsterdam Fashion Week	8-jul	event	
45	Rondleiding voor ZAM Magazine	16-juli	event	rondleiding
46	Filthy Mouth – Dirty Politics	18-jul	event	
47	Humanity in Action – Summer School	19-jul	event	lezing en rondleiding
48	Private	21-jul	event	
49 <i>Simuda Nyuma</i>			expositie	
50	Opening	6-aug	event	
51	De-toothng Africa	11-aug	event	
52	Deciphering and Reclaiming Histories	25-aug	event	
53	Bezoek Erfgoed Studenten (UvA)	31-aug	educatie	rondleiding
54	Questioning the explorer	1-sep	event	
55 <i>Ancestral Blues – State of L3</i>			expositie	
56	Opening	16-sep	event	
57	Masterclass met Shaheen Merali	10 t/m 16-08	educatie	educatie
58	Bezoek Oxfam - Going Global Project	19-sep	event	rondleiding
59	Bezoek Stichting Hoogbouw Amsterdam	22-sep	event	
60	Bezoek Cultuurcommissie landelijke PvdA	7-okt	event	rondleiding
61	Diasporic self: sound as lingua franca	11-okt	event	
62 <i>Common Ground</i>	in het kader van Unseen Photo Fair	16-sep – 11-okt	expositie	
63 <i>Koempels</i>			expositie	
64	Opening	22-okt	event	oa. rondleiding
65	Presentatie MijnCollectie ism Amsterdam Fashion Week		expositie	
66	24h Noord	24-okt	event	
67	Maand vd Geschiedenis	27-okt	event	
68	Boekpresentatie	3-nov	event	
69	Museumnacht	7-nov	event	oa. rondleiding
70	Mining, Memories and the Body	28-nov	event	
71	Speeddate Prins Clausfonds	2-dec	event	rondleiding
72	David Bade Tekent Heerlen Onder De Tafel	22-dec	event	
73	De Nieuwe Poort – Zuid-as		event	

Irbid Exchange digitaal educatieproject met jongeren in Amsterdam, het AZC in Almere en het vluchtelingenkamp Irbid in Jordanië

4. Behaalde resultaten

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Bij oplevering van het paviljoen aan het IJ bestond de expositieruimte uit een casco ruimte. Naast de lopende programmering werd het jaar 2013 en de eerste helft van 2014 werden benut om de benodigheden te verwerven voor het beheer van een expositieruimte. De basisinfrastructuur is grotendeels tot stand gekomen via donaties, sponsoring en de inzet van vrijwilligers. Het eerste deel van 2014 bestond uit de inrichting van de ruimte.

Donaties en sponsoring

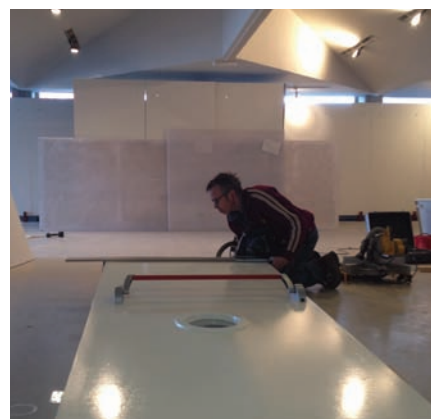
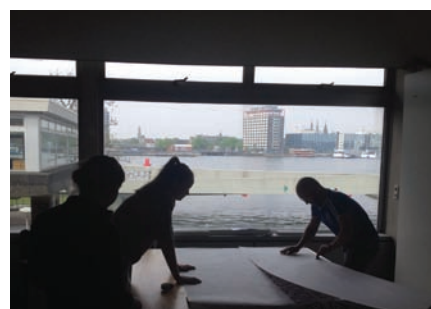
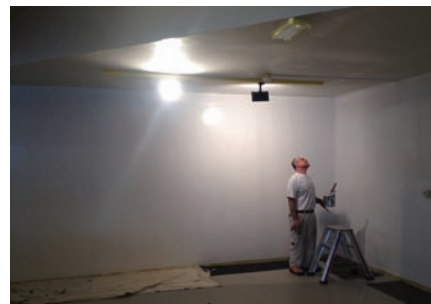
Via het Gevangenis Museum in Veenhuizen, waar de vaste opstelling werd vervangen, kregen Framer Framed beschikking over een aantal glasplaten die zijn gebruikt om de buitengevel van de expositieruimte transparant te maken. Bezoekers van het aangrenzende restaurant kunnen nu ook buiten openingstijden een indruk krijgen van wat er binnen de ruimte aan exposities te zien is. Een donatie is verkregen via Macha Roesink, voorheen directeur van Museum De Paviljoens. De lichtrails, stoelen, monitoren en schermen zijn geschonken door het museum en kunnen nu voor toekomstige exposities worden ingezet. De spots om individuele werken uit te lichten zijn gedoneerd door Museum Flehite in Amersfoort. Diverse vitrines zijn geschonken door Stedelijk Museum de Lakenhal. De houten panelen zijn voor kostprijs geleverd door Van Keulen, een lokale houthandel in Amsterdam Noord. Voor de aankoop van de audio-installatie voor het organiseren van publieksprogramma's zijn we gratis geadviseerd door Robbert Boeree, voorheen hoofd techniek van Felix Meritis.

Crisis of History

Op 2 mei 2014 opende de nieuwe tentoonstellingsruimte in het geheel verbouwde Paviljoen van de Tolhuistuin. Het project *Crisis of History* (2014-2015) bestond uit drie exposities samengesteld in dialoog met een klankbordgroep. De expositie ging gepaard met een uitgebreid publieksprogramma, het *Irbid Exchange* educatieprogramma en het wijkprogramma *Voice over Noord*. Aan het project hebben in totaal 33 kunstenaars deelgenomen. Er werden rond de exposities 31 publieksprogramma's en 23 groepsrondleidingen georganiseerd, waar 4029 mensen aan hebben deelgenomen. In het AZC van Almere is een educatief uitwisselingsproject georganiseerd, waar jongeren van het VMBO in Amsterdam en het AZC in Almere ervaringen hebben uitgewisseld met jongeren in een vluchtelingenkamp in Irbid, Jordanië. In totaal bezochten 10.000 geregistreerde mensen een van de programma-onderdelen van *Crisis of History*.

Maydan, honderd portretten

De expositie *Maydan, honderd portretten* bestond uit honderd portretten van protestgangers op het Maidan plein in Kiev. Emeric Lhuiset maakte de foto's van willekeurige voorbijgangers op straat tijdens de Oekraïense revolutie in een geïmproviseerde studio op straat. Na de Tolhuistuin was het werk te zien in Kiev, tijdens het festival *Agenda For Change, developing independent media in the digital age in Eurasia*, 24-27 september, 2014. De expositie werd samengesteld in samenwerking met Paradox en kreeg uitgebreide aandacht in een 14 pagina lange reportage in de *Vrij Nederland*. De expositie hing in de publieke delen van het paviljoen.

4. Behaalde resultaten

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Costume Bureau

De expositie *Costume Bureau* kwam tot stand in samenwerking met Museum Het Domein en werd samengesteld door Roel Arkesteijn. De expositie toonde een selectie van 10 jaar aankoopbeleid van het museum in aansluiting op de thematiek die binnen Framer Framed centraal staat. De titel is ontleend van een werk van de Amerikaanse kunstenaar Mark Dion: 'Costume Bureau'. De kunstenaar houdt zich in zijn werk bezig met hoe de mens de natuur en wetenschap organiseert en representeert in taxonomie, classificaties en museale presentaties. De expositie trok 930 geregistreerde bezoekers (gemiddeld 25 per dag), het publieksprogramma trok 970 bezoekers: totaal 1.700 geregistreerde bezoekers. Niet meegerekend zijn alle bezoekers van restaurant THT en Paradiso, die een deel van de expositie in de publieke delen van het pand hebben meegekregen. Naar aanleiding van de tentoonstelling organiseerde Framer Framed een aantal verdiepende programma's, waaronder de bijeenkomst *Onbegrensd verzamelen - Naar een toekomst bestendig museum*, over de toekomst van het collectiebeleid van Nederlandse musea.

Samenwerkingpartners

Framer Framed wil vanuit een multidisciplinaire aanpak verschillende Nederlandse kunstinstellingen bewegen om over de grenzen van hun traditionele aandachtsgebied heen te kijken. Samenwerking met maatschappelijke organisaties in Amsterdam, Nederland, Europa en andere continenten staat hoog op de agenda van Framer Framed. Onderstaand een overzicht van organisaties waar Framer Framed in de periode 2014-2015 mee heeft samengewerkt.

Amsterdamse partners

24uur Noord, Amsterdam University College, Arts Collaboratory, CineBlend, Cultuurtafel Noord, Dancing on the Edge, DutchCulture, Eddie The Eagle Museum, European Alternatives Amsterdam, Festival Cinema Arabe, Girls Like Us, Hard/hoofd, HIVOS - Mideast Creatives, Joods Historisch Museum, New World Academy - Jonas Staal, Paradiso, Reinwardt Academie, Restaurant THT, SLAA - Literaire Activiteiten Amsterdam, Stichting 39, Stichting De Tolhuistuin, Syrious Mission, Tertium, Tropenmuseum, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Unseen Photo Fair.

Nederlandse partners

Centraal Museum, De Zaak Nu, Indisch herinneringscentrum, Jaar van de Mijnen, Maand van de Geschiedenis, Human/Humanitas, Museum het Domein, Museumnacht Amsterdam, SCHUNCK*.

Internationale partners

32 Degrees East (UG), Burning Museum (ZA), Making Histories Visible (UK) Sorryyoufeeluncomfortable (UK), University of Central Lancashire (UK).

Performance van deelnemend kunstenaar Femi Dawkins tijdens de opening van de expositie *Ancestral Blues*

Em'kal Eyongakpa, voormalig resident van de Rijksacademie, tijdens zijn performance *??Fullmoons later/ wata kulture II*

Muzikaal intermezzo bij het werk van Amanda Koelman, onderdeel van de expositie *Ancestral Blues*

Presentatie van Barby Asante over haar onderzoek naar muziek en hedendaagse kunst tijdens de bijeenkomst *Diasporic self: sound as lingua franca*

5. Educatie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Samenwerking met onderwijsinstellingen

Al vroeg in haar bestaan is Framer Framed tot de conclusie gekomen dat een gewenste verruiming van de traditionele aandachtsgebieden van musea en presentatie-instellingen tot stand moet komen vanuit een samenwerking met onderwijsinstellingen. Het curriculum in het (kunst-)onderwijs besteedt in beperkte mate aandacht aan de globalisering in de kunst, waarbij de nadruk blijft liggen op de Europese en Noord-Amerikaanse kunstgeschiedenis. Met het opzetten van 'World Art Studies' tracht Kitty Zijlmans, hoogleraar kunstgeschiedenis van de nieuwste tijd, Universiteit Leiden en bestuurslid van Framer Framed hier verandering in te brengen. Framer Framed draagt haar steentje bij door studenten middels stages actief te betrekken bij het agenderen van nieuwe thema's in de publiekspresentaties.

Kennisdeling

Het is belangrijk dat ervaringen van studenten ook naar de onderwijsinstellingen worden teruggekoppeld. Dat gebeurt op verschillende manieren:

Gastcolleges

In een jaarlijks terugkerende serie van drie gastcolleges aan het Amsterdam University College wordt de visie van Framer Framed en de methodiek van participatief curatorschap besproken met de studenten. Deze colleges werden verzorgd door Josien Pieterse van Framer Framed.

Stages

Framer Framed heeft sinds de oprichting in 2010 meer dan twintig stageplekken gerealiseerd, vanuit een vaste samenwerking met de Universiteit Leiden, de Reinwardt Academie en het Amsterdam University College. Omdat vooral de laatste twee instellingen een internationale groep studenten trekt, dragen deze stages in belangrijke mate bij aan het bereiken van onze internationale en interculturele doelgroep.

Voor de periode 2014-2015 kwamen studenten van de volgende universiteiten: Universiteit van York, Universiteit Primorska (Slovenie), Universiteit van Wenen, Universitet Stockholm, Universiteit van Venetië, Universiteit van Thessaloniki. Vanuit diverse disciplines - filosofen, archeologen, erfgoeddeskundigen, kunst historici, politicologen, sociologen en antropologen - kwamen studenten ons team versterken. Wij zien een grote meerwaarde in een interdisciplinaire aanpak en rekenen deze mensen tot onze community.

Scriptiebegeleiding

Quiryn Kaasschieter, master student aan de Reinwardt Academie legde zijn stage ervaringen vast in zijn eindschiptie Master Museologie. Zijn scriptie *New Museology als leidraad voor de Tolhuistuin - Een praktijkgericht onderzoek voor het participatiebeleid* betrof een onderzoek naar de ervaringen met participatief curatorschap rond de expositie *Crisis of History*. Zijn scriptie werd vanuit Framer Framed begeleid door Cas Bool en door de academie beoordeeld met een acht.

Het educatieprogramma rond *Crisis of History* werd opgenomen in het educatie-aanbod van Stichting de Tolhuistuin. Voor het gehele aanbod zie: http://issuu.com/tolhuistuin/docs/programmering_schooljaar_issuu/1

Irbid Exchange een digitaal educatieproject met jongeren in Amsterdam, het AZC in Almere en het vluchtelingenkamp Irbid in Jordanië

5. Educatie

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Ook de scriptie van Julia Geven kwam voort uit haar stage bij Framer Framed. Zij schreef haar scriptie over de mogelijkheid tot duurzame vormen van inclusief curatorschap als advies voor het expositiebeleid van Framer Framed in de Tolhuistuin. Haar scriptie *In Search of a Sustainist Museology? Sustainism in de Tolhuistuin* werd gebaseerd op het 'sustainism', een theorie over hoe een plek zich verhoudt tot duurzaamheid en lokale gemeenschappen. Deze scriptie werd eveneens beoordeeld met een acht.

Rondleidingen

Voor aanvang van iedere expositie wordt een besloten rondleiding door de curator georganiseerd voor medewerkers, stagiaires en vrijwilligers zodat zij goed geïnformeerd het publiek te woord kunnen staan. Daarnaast worden groepsrondleidingen aangeboden aan specifieke opleidingen. Om een indruk te geven werden voor de *Crisis of History* exposities onder meer rondleidingen verzorgd voor: Leiden Universiteit (Midden Oosten Studies), De Nieuwe Havo (Amsterdam-Noord), CEDAR Conferentieleden, Amsterdam University College (Art History), UvA (Media & Political Theory), Karel de Grote Hogeschool (Antwerpen), ROC Amsterdam (Nederlands als tweede taalverwerving), Young Emerging Museum Professionals, Museum voor Europese Culturen (Berlijn).

Leerstoel Nederlands-Caraïbische letteren

In 2000 werd aan de Universiteit van Amsterdam vanwege de Stichting Indisch Herinneringscentrum de bijzondere leerstoel Koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuureschiedenis gevestigd, gericht op de letterkunde en cultuur van zowel het voormalig Nederlands Indië ('de Oost') als Suriname en het Nederlands-Caraïbisch gebied ('de West'). De leerstoel werd ondergebracht in de afdeling Neerlandistiek en werd in 2001 bezet door prof. dr. A.N. (Bert) Paasman. Na Paasmans emeritaat in 2004 is de leerstoel gesplitst: één behield de oorspronkelijke naam en richtte zich op 'de Oost': de nieuwe bijzondere hoogleraar was prof. dr. P. (Pamela) Pattynama, die na haar emeritaat werd opgevolgd door prof. dr. R. (Remco) Raben, die in 2015 aantrad. De andere leerstoel, gevestigd vanwege de Stichting ter Bevordering van de Surinamistiek (IBS) kreeg de naam West-Indische letteren en richtte zich op 'de West'. Hierop werd prof. dr. M.H.G. (Michiel) van Kempen benoemd. In 2015 is de leeropdracht gewijzigd in Nederlands-Caraïbische letteren. Ook kwam er een nieuwe rechtspersoon, nl. de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde. De leerstoel wordt voor de periode 2015 tot en met 2019 gesponsord door een groep particulieren, het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) en de Stichting Framer Framed.

Rondleiding door de expositie *Ancestral Blues* door deelnemend kunstenaar Antonio Guzman

Rondleidingen door de expositie *Crisis of History* van Soheila Najand

Rondleiding door kunstenaar Keetje Mans tijdens Museumnacht 2015, door de expositie *Koempels*

5. Educatie - Irbid Exchange

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

In het kader van de expositie *Crisis of History* vond in april-mei 2015 het educatieproject *Irbid Exchange* plaats. *Irbid Exchange* is een digitaal uitwisselingsproject tussen jongeren (14 t/m 19 jaar) uit Amsterdam, jongeren in het Azielzoekers Centrum van Almere en jongeren uit het vluchtelingenkamp Irbid, Jordanië.

Tijdens het project gingen jongeren een dialoog aan via Skype, Tumbler en het uitwisselen van artistieke werken via de post. Het achterliggende idee was om met de jongeren gezamenlijk hun persoonlijke verhalen in verschillende vormen te bundelen, om die vervolgens uit te wisselen tussen Nederland en Jordanië. Een rapper, creative writer, dramadocent en fotograaf begeleiden activiteiten rond fotografie, film en beeldende kunst. Er werden collages gemaakt, teksten geschreven en er werd een DVD video-clip geproduceerd. Deze werden in een koffer samengebracht die vervolgens heen en weer reisde tussen de verschillende landen. Doel was om met alle deelnemers een soort gesamtkunstwerk te maken rond het thema 'verandering'." In dit internationale kunstproject ontwikkelden jongeren hun vaardigheden op het gebied van kunst en media. Tegelijkertijd verkregen zij door hun contact met leeftijdsgenoten in Jordanië een nieuwe blik op burgerschap binnen de globaliserende wereld.

In Nederland deden er in totaal 14 jongeren uit Amsterdam mee aan het programma en 8 jongeren uit het AZC van Almere. In Irbid namen 10 jongeren deel aan het programma. Wekelijks spraken de jongeren in Nederland en Irbid elkaar via Skype en werd er gezamenlijk aan opdrachten gewerkt. Zo werden er bijvoorbeeld via filmpjes, foto's, collages en brieven ervaringen uitgewisseld. Jongeren kregen training in o.a. fotografie, film, rap en creatief schrijven. Het eindproduct bestond uit het magazine *The Change #3* en een videoclip. De resulterende kunstwerken werden gepresenteerd bij Framer Framed. Het magazine wordt verspreid onder de jongeren in Amsterdam en in Irbid. Een uitgebreid artikel over het project Irbid Exchange verscheen in *Kunstzone, Tijdschrift voor kunst en cultuur in het onderwijs*, nr 5 september 2015.

Meer informatie is te vinden op:
www.irbidexchange.tumblr.com
<https://vimeo.com/153092405> (videoclip)

Jongeren in Irbid, Jordanië leggen via Skype en Tumbler verbinding met jongeren in Amsterdam en wisselen onderling ervaringen uit via de post.

Collages gemaakt door de deelnemers

6. Doelgroepen en publieksbereik

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Doelgroepen

De vaste achterban van Framer Framed sinds de oprichting in 2009 bestaat uit de volgende doelgroepen: erfgoed en museumprofessionals, onafhankelijke curatoren, beleidsmakers, programmamakers, fondsen medewerkers, kunstenaars en museumbezoekers, wetenschappers, journalisten en studenten. Het zijn veel 'cultuur makers', mensen die zelf direct of indirect verantwoordelijk zijn voor culturele programma's of museaal beleid.

Sinds de opening van de expositieruimte in de Tolhuistuin is de doelgroep verbreed. Framer Framed is nu onderdeel van een uitgaansgelegenheid. De bezoekers vormen een relatief jonge doelgroep (60% is tussen de 18 en 34 jaar), veelal studenten van internationale opleidingen, die op zoek zijn naar internationale thema's, waarbij de Engelstalige programmering aansluit op hun opleiding (10% van de Amsterdammers zijn expats die veelal nauwelijks Nederlands spreken).

doelgroepen

1. Geïnteresseerden in hedendaagse kunst en erfgoed;
2. Jong volwassenen tussen de 18 en 34 jaar;
3. Mensen met een internationale achtergrond;
4. Maatschappelijk betrokken / politiek geëngageerd;
5. Bezoekers van festivals, events, musea;
6. Innovators of early adapters op het gebied van kunst en cultuur;
7. Publieksgroepen vanuit het restaurant THT en Paradiso;
8. Studenten;
9. Toeristen.

Bezoekersaantallen exposities en randprogramma 2014-2015

#	Overzicht	Bezoekers	Publieksprogramma	Totaal expositie
2014				
1	<i>Crisis of History #1</i>	1525	2369	1525
2	<i>Maydan</i>	1801	123	1924
3	<i>Costume Bureau</i>	963	869	1832
	Totaal 2014	4289	3361	5281
2015				
		Bezoekers	Publieksprogramma	Totaal expositie
1	<i>ArtBruut</i>	497	65	562
2	<i>Crisis of History #2</i>	1529	412	1941
3	<i>Crisis of History #3</i>	1133	933	2066
4	<i>Embodied Spaces</i>	928	626	1554
5	<i>Common Ground</i>	1313	xx	1313
6	<i>Simuda Nyama</i>	898	316	1214
7	<i>State of L3</i>	1067	230	1297
8	<i>Koempels</i>	1762	912	2674
	Totaal 2015	9127	3494	12621
	TOTAAL (12 maanden programmering)			17902

Masterclass voor de leden van 'The State of L3' onder leiding van Shaheen Merali en Vincent van Velsen

DJ Workshop for Women, tijdens de bijeenkomst *Filthy Mouth - Dirty Politics*, onderdeel van de expositie *Embodied Spaces*

Links: toezicht in de zaal is in handen van de vrijwilligers, verdeeld over twee shifts per dag, vijf dagen per week. De vrijwilligers houden handmatig een overzicht van de bezoekers bij. Opgeteld leiden deze tot de aantallen zoals hiernaast getoond.

Banner aan het IJ naast de aanlegplaats van de pont 'Buiksloterweg' met een aankondiging van de expositie *Koempels*, een samenwerking met SCHUNCK* in Heerlen.

6. Doelgroepen en publieksbereik - Publieksonderzoek

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Resultaten van periodiek publieksonderzoek:

Publieksonderzoek: randprogramma

Tijdens een publieksprogramma in het kader van de *Crisis of History* expositie werd een publieksenquête afgenomen: 9 mannen en 22 vrouwen vulden de enquête in. De helft van de geënquêteerden was onder de 30 jaar met een gemiddelde leeftijd van 34,5 jaar. Deze leeftijdsgroep komt overeen met de statistieken van bezoek aan onze website. De bezoekers kwamen uit diverse steden: Amsterdam, Den Haag en Utrecht. Framer Framed heeft hiermee duidelijk een aantrekkingskracht die de directe regio overstijgt. Bezoekers gaven een rapportcijfer van 7,3 voor de bijeenkomst (locatie 7,7, gespreksleider 7,2, panelleden 7,4, gekozen thema's 7,6, mogelijkheid tot reactie 7,1). Voor 10 mensen was het de eerste keer dat zij een Framer Framed debat bezochten. Opvallend is dat 9 mensen vier of meer bijeenkomsten hebben bezocht. Ook bij latere bijeenkomsten bleek er een vaste groep bezoekers te zijn die het publieksprogramma volgt.

Publieksonderzoek: expositie Crisis of History

Tijdens het derde deel van *Crisis of History* (2015) werd er een publieksenquete afgenomen onder studenten 'Nederland als tweede taalverwerving' van het ROC Amsterdam. Interessant aan deze steekproef is dat de groep bestaat uit een zeer diverse dwarsdoorsnede van nieuwkomers in Nederland. 'Nederland als tweede taal' wordt aangeboden aan iedereen die Nederlands wil leren, dat kunnen zowel hoog opgeleiden expats zijn, als een ieder die voor een persoonlijke reden naar Nederland is gekomen. Geen van de deelnemers was geoefend in het kijken naar hedendaagse kunst. Per kunstwerk werden de bezoekers gevraagd een cijfer te geven en een omschrijving van de ervaren emotie.

Onderstaand een samenvatting:

Studenten van ROC Amsterdam bezoeken de expositie *Crisis of History*

Kunstenaar	Shadi Alzaqouq	Tamman Azzam	Wafaa Bilal	Ayman Yossri Daydban	Alain Declerc	Nermine Hammam	Imran Ahmad Khan	Amam Mojadidi	Eric Parnes	Ruben Pater
Cijfer	9 10 9 10 8 9 10 9 10	4 9 10 10 8 1 9 10	8 10 7 6 5 5 8 1	10	7 10 6 6 9 10 9	7 10 9 7 9 1 9 2	10 10 9 3 6 9 10 9 8	10 10 7 3 5 4 10 7 10	5 10 7 10 7 10 7 1	6 10 8 5 7 8 10 7 9
Gemiddeld	9,3	7,7	6,4	10	8,1	7	8,2	7,5	7,1	7,8
Kernwoord	verdriet vrijheid meevoelen protest emoties creatief	triest pijnlijk wanhopig oorlog contrast confronterend wreed	misbruik geloof informatief inspirerend controversieel		tegen oorlog mooi wraak aangrijpend onveilig !!!	pijnlijk wreedheid onmenselijk oorlog origineel contrasterend protest	sprekend praktisch oorlog/soldaten erg mooi	waarde relikwie erfgoed geschiedenis archeologisch schat mooi	kleurgebruik leuk makkelijk geometrisch vrolijk	oorlog informatief toekomst mooi verbijsterend interessant
Oordeel	aangrijpend	pijnlijk	informatief		treffend	empathie	sprekend	geschiedenis	positief	informatief

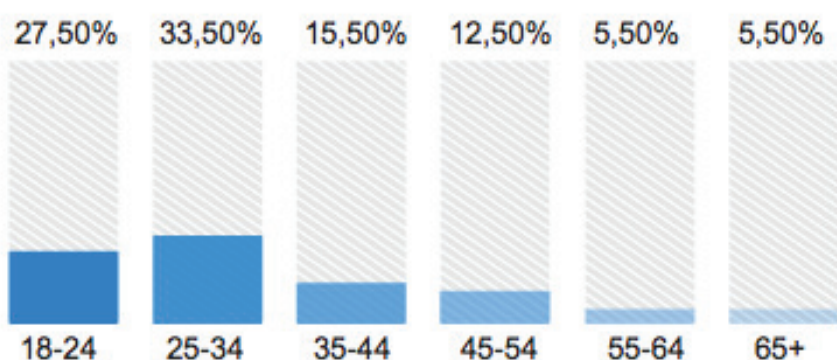
6. Doelgroepen en publieksbereik - Leeftijd

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

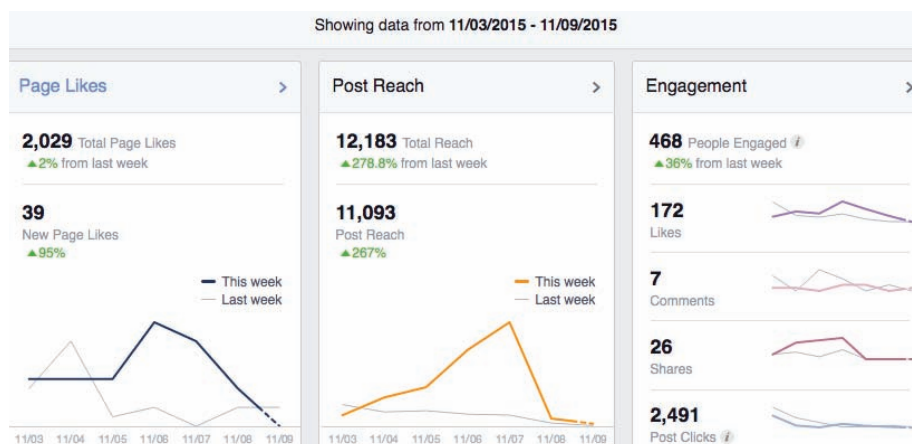
Leeftijd

100% van het totaal aantal sessies

Links: 61% van onze websitebezoekers bestaat uit de doelgroep tussen de 18-34 jaar. Uit een publieksenquete is gebleken dat dit een redelijk accurate weergave is van de werkelijke bezoekers van de exposities en het randprogramma.

Een mogelijke reden van deze relatief jonge doelgroep is onze voorkeur voor het inzetten van eigen PR kanalen (website, digitale nieuwsbrief en sociale media) bij het bereiken van onze doelgroep, tegenover de hoge kosten die gepaard gaan met campagnes in landelijke dag- en weekbladen.

Onder: het bereik via Facebook in de week van 3 t/m 9 november 2015, waarbij 2,491 mensen een interactie zijn aangegaan met een van onze berichten.

6. Doelgroepen en publieksbereik - online

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Bereik via eigen digitale media (januari 2016)

Begin 2016 beschikt Framer Framed over een bereik van rond de 10.000 personen via eigen mediakanalen:

2.200 facebook like's

440 facebook group

1.100 twitter

200 vimeo plays per maand

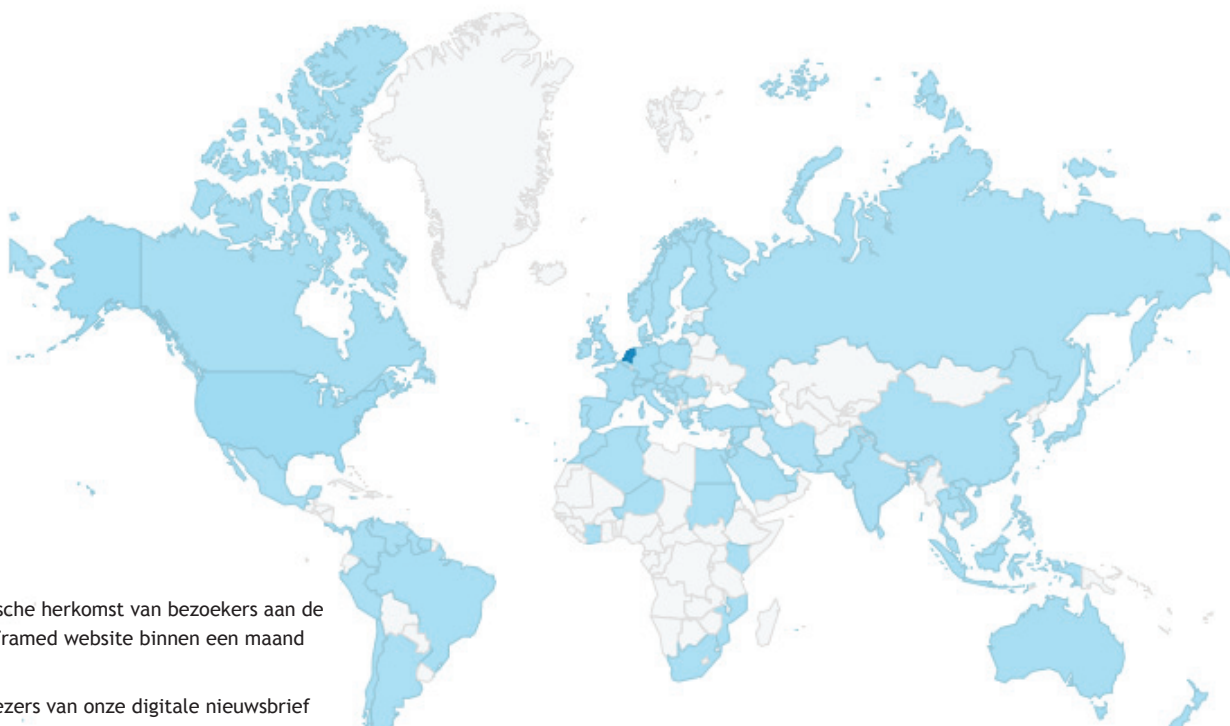
330 instagram

2.500 digitale nieuwsbrief

De uitgebreide (Engelstalige)

programma heeft een internationale en interculturele gemeenschap weten binnen te halen. Dit blijkt onder meer uit de herkomst van de bezoekers van onze website en digitale nieuwsbrief:

Werkend vanuit een vast partnership met Stichting de Tolhuistuin worden alle programma's opgenomen in de communicatiekanalen van Stichting de Tolhuistuin. Daarnaast kan sporadisch gebruik worden gemaakt van een banner aan het IJ. Deze ligt direct naast de aanlegstijger van de pont 'Buiksloterweg' en heeft zodoende een enorm bereik.

Geografische herkomst van bezoekers aan de Framer Framed website binnen een maand

Onder: lezers van onze digitale nieuwsbrief bevinden zich op de volgende lokaties:

Top locations by opens

	Netherlands	938	75.5%
	USA	203	16.3%
	Germany	31	2.5%
	Belgium	14	1.1%
	United Kingdom	12	1.0%

6. Doelgroepen en publieksbereik - online

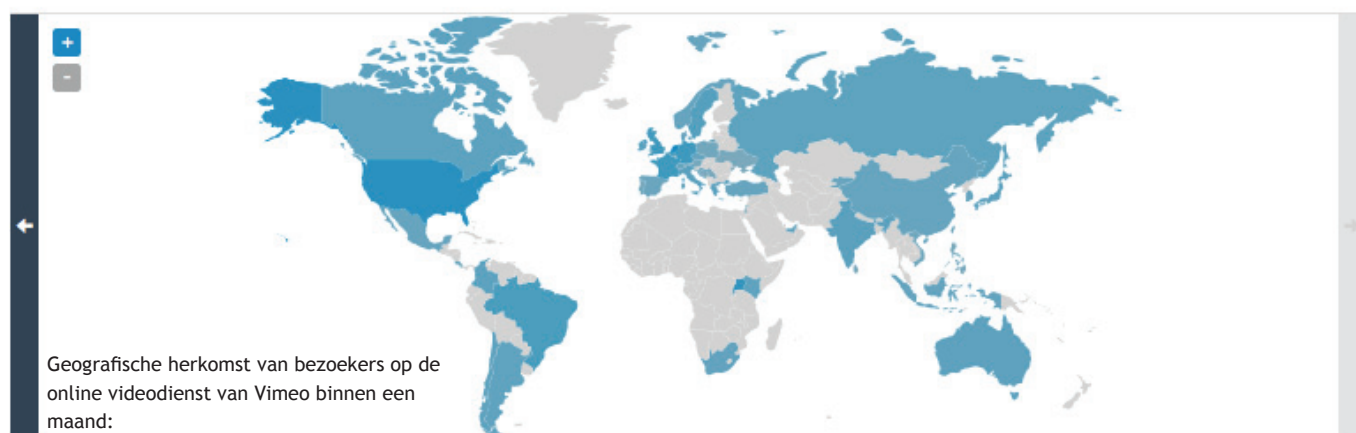
Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Video-archief

Ons uitgebreide (Engelstalige) programma heeft een internationale en interculturele gemeenschap weten te bereiken. Dit blijkt onder meer uit de geografische herkomst van de bezoekers op ons online Vimeo videoarchief.

Het video-archief bestaat momenteel uit 125 videoregistraties van lezingen en performances. Dit levert een extra bereik, dat kan oplopen tot honderden per maand. Sinds 2009 zijn de video's 140.000 keer bekeken.

Zie: <https://vimeo.com/framerframed>

	Country	Total Loads	Total Plays
1	Netherlands	784	119
2	United States	389	21
3	France	69	7
4	Uganda	41	33
5	Germany	42	13
6	United Kingdom	29	11
7	Belgium	25	5
8	Brazil	18	6
9	Ireland	19	1
10	Italy	18	1
11	Russia	17	0
12	Canada	14	1
13	Australia	12	1
14	Sweden	8	4
15	Czech Republic	10	0
16	India	5	3
17	South Africa	7	1

7. Media aandacht - 2014 / 2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Selectie PR bereik 2014

Print: weekblad *Vrij Nederland*. Expositie: *Maydan - Honderd portretten*

http://framerframed.nl/wp-content/uploads/2015/11/Maydan_VrijNederland_Sept_2014.pdf

Print: *Metropolis M*. Artikel: Globalisering in Nederlandse Kunstinstituten

<http://framerframed.nl/nl/dossier/globalisering-in-nederlandse-kunstinstituten/>

Televisie: Moslim Omroep. Expositie: reportage over *Crisis of History* #1

<http://moslimomroep.nl/islamitische-kalligrafie/>

Televisie: AT5. Expositie: *Costume Bureau*

<http://framerframed.nl/nl/video/reportage-over-de-expositie-costume-bureau/>

Radio: AmsterdamFM. Expositie: *Crisis of History* #1

<http://www.amsterdamfm.nl/theatermonoloog-aisha-van-massih-hutak-5-mei-in-premiere-in-de-tolhuistuin/>

Online: *De Correspondent*. Expositie *Maydan - 100 portretten*

<https://decorrespondent.nl/1786/Is-de-crisis-in-Oekraïne-te-wijten-aan-westerse-stommiteiten/82395324-a49e4e0e>

Online: Amsterdam Museum. Expositie: bespreking *ArtBruut* veiling

<http://hart.amsterdammuseum.nl/nl/page/46907/artbruut>

Online: Arfikanah.org. Interview Cas Bool & Josien Pieterse

<http://africanah.org/framer-framed/>

Online: {al.artemagazine}. Expositie bespreking: *Crisis of History* #1

<http://www.alartemag.be/en/en-art/whats-left-of-the-modernist-dream/>

Online: {al.artemagazine}. Expositie bespreking: *Crisis of History* #2

<http://www.alartemag.be/art/kunstenaars-uit-het-midden-oosten-tonen-wat-er-echt-in-hun-regio-afspeelt/>

Online: ilovenoord.nl. Expositie aankondiging: *Crisis of History* #1

<http://www.ilovenoord.nl/2014/04/framer-framed-opent-in-de-tolhuistuin-met-crisis-of-history/>

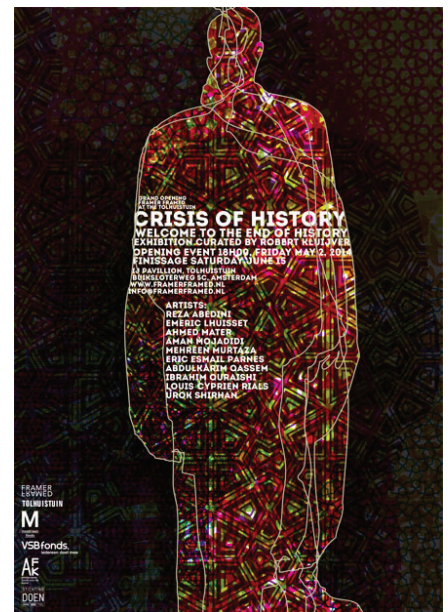
Online: AfroMagazine (onder 'tag' Framer Framed; 3 artikelen)

<http://afromagazine.nl/nieuws/simuda-nyuma-schokt-en-boeit>

Online: ARC The Magazine. Expositie: *Embodied Spaces & Koempels*

<http://arcthemagazine.com/arc/2015/06/framer-framed-presents-embodied-spaces/>

<http://arcthemagazine.com/arc/2015/12/artist-david-bade-and-his-mobile-studio-at-framer-framed/>

Poster van de expositie *Crisis of History* #1, vormgegeven door Reza Abedini

Poster van de expositie *Crisis of History* #2, vormgegeven door Reza Abedini

7. Media aandacht - 2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Selectie PR bereik 2015

Print: dagblad *Parool*. Expositie: *Simuda Nyuma - Forward Ever Backward Never*
http://framerframed.nl/wp-content/uploads/2015/10/150806_Parool_Simuda-Nyuma.pdf

Print: dagblad *Volkskrant*. Expositie: *Koempels*
http://framerframed.nl/wp-content/uploads/2015/10/51030-Volkskrant_Koempels_Jeanne-Prisser.pdf

Print: weekblad *De Groene Amsterdammer*. Expositie: *Koempels*
http://framerframed.nl/wp-content/uploads/2015/12/151126-Koempels_Groene-Amsterdammer.pdf

Print: maandblad *Kunstzone*. Expositie *Crisis of History / Irbid Exchange*
http://framerframed.nl/wp-content/uploads/2016/01/Kunstzone_Irbid-Exchange_2015.pdf

Radio: AmsterdamFM. Expositie: *Ancestral Blues - State of L3*
<http://www.amsterdamfm.nl/ancestral-blues-domineert-in-framer-framed-tolhuistuin/>

Online: Arfikanah.org. Expositie: *Embodied Spaces*
<http://africanah.org/embodied-spaces-at-tolhuistuin-amsterdam/>

Online: tijdschrift *Lover*. Expositie: bespreking *Embodied Spaces*
http://www.tijdschriftlover.nl/kunst_en_cultuur/multiversum

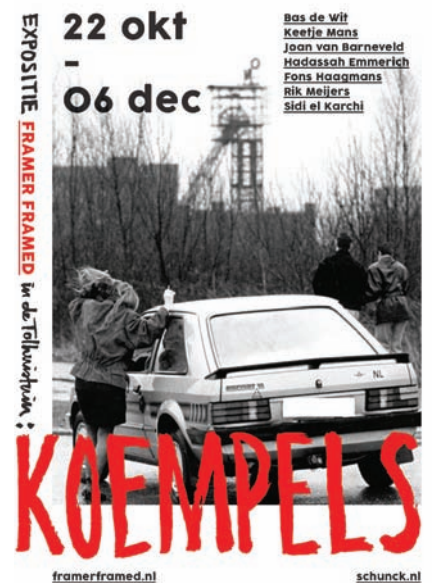
Online: Spotted by Locals. Algemeen
<http://www.spottedbylocals.com/blog/civilising-tourists-art-and-the-sloppy-city-break/>

Online: Steden in Transitie (vier berichten). Expositie: aankondiging *Koempels*
<https://stedenintransitie.nl/publicatie/de-amsterdamse-limburgers-nu>

Online: Cleeft. Expositie *Crisis of History / Irbid Exchange*
https://www.cleeft.nl/kunst/interview_olivia-lim-glebbeek-van-irbid-exchange-3-de-behoefte-aan-verbeelding-en-creativiteit-bleek-enorm

Online: Contemporary And. Expositie: *Embodied Spaces & Burning Museum*
<http://www.contemporaryand.com/exhibition/embodied-spaces/>
<http://www.contemporaryand.com/exhibition/burning-museum-addressing-the-headquarters/>

Meer aandacht voor Framer Framed verscheen op/in:
publieksprogramma *With Syria*: AT5, NTR, Amsterdam FM, *Crisis of History*: Filosofie Magazine, *Koempels*: Gemeente Amsterdam, *Meer Marokkanen Feest*: NieuwWIJ, Nieuwe Revu, Radio 4, *publieksprogramma ism*. *Cinema Arabe*: Radio Electric, *Parool*; feest van de week. Diverse exposities: Amsterdam Art Calender

Poster van de expositie *Koempels*, vormgegeven door Diego Montero Ris

Poster van de expositie *Embodied Spaces*, vormgegeven door Celia Rosa

8. Overzicht Subsidies - 2014

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Overzicht subsidies 2014

Crisis of History

Voor het project *Crisis of History* werden vier fondsenaanvragen gehonoreerd voor een totaal bedrag van € 195.000:

Mondriaan Fonds	€ 75.000
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 15.000
VSF	€ 60.000
Stichting DOEN	€ 45.000

Voor *Crisis of History* was een accountantsverklaring vereist. Deze is 30 oktober 2015 ontvangen. Een percentage van de toegekende subsidie wordt pas door de fondsen uitgekeerd na goedkeuring van de inhoudelijke en financiële eindrapportage. Deze is op 10 november door het Mondriaan Fonds goedgekeurd. Op moment van schrijven staat er nog een bedrag van € 3.000 open, dat ontvangen zal worden na goedkeuring door het Amsterdam Fonds voor de Kunst. Het totale project heeft een begrotingstekort van € 1.282. Dit bedrag heeft Framer Framed kunnen opvangen door een aantal meevallers.

Costume Bureau

Voor de expositie *Costume Bureau* (2014) werden twee subsidie-aanvragen gehonoreerd voor een totaal bedrag van € 30.000:

Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 15.000
Mondriaan Fonds	€ 15.000

De verantwoording voor beide aanvragen zijn verstuurd en goedgekeurd. De nastortingen van de toegekende bedragen hebben inmiddels plaatsgevonden.

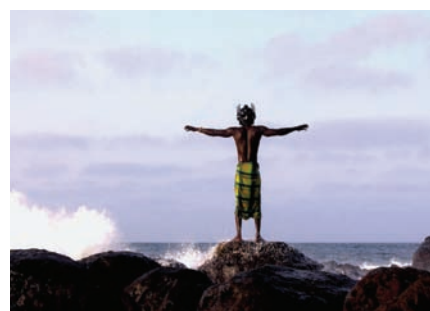
Omdat *Crisis of History* #1 en *Crisis of History* #2 voor 2014 gepland stonden, is 2/3 van het totaal bedrag opgevoerd in 2014. Het resterende bedrag staat op de balans van 2015 en is met goedkeuring van het Mondriaan Fonds ingezet om de matching voor de regeling meerjarenprogramma presentatie instellingen te realiseren.

Eindresultaat 2014

Over 2014 is een positief resultaat geboekt van € 17.109. Dit bedrag is in 2015 weer besteed aan projecten. In de fiscaliteit heeft Jan Bus, de boekhouder, € 16.000 als bestedingsreserve opgenomen. Daarmee kunnen eventuele financiële tegenvallers in 2015 worden opgevangen.

Werk van Antonio Jose Guzman in de openbare ruimtes van de Tolhuistuin

Werk van Charl Landvreugd in de openbare ruimtes van de Tolhuistuin in het kader van Unseen Photo Fair

Detailopname van de installatie 'Five Bats' van Raul Balai in de expositieruimte

8. Overzicht Subsidies - 2015

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Overzicht subsidies 2015

In 2015 werd Framer Framed voor een periode van twee jaar opgenomen in het meerjarenprogramma presentatie-instellingen van het Mondriaan Fonds. Dit is een matching fonds; het toegekende bedrag van € 75.000 per jaar wordt uitgekeerd indien een evenredig bedrag door andere partijen wordt aangevuld.

Mondriaan	€ 75.000 (meerjaren regeling)
Mondriaan	€ 25.000 (1/3 <i>Crisis of History</i>)
VSB	€ 20.000 (1/3 <i>Crisis of History</i>)
Stichting DOEN	€ 15.000 (1/3 <i>Crisis of History</i>)
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 12.000 (<i>Ancestral Blues</i>)
Stichting DOEN	€ 3.620 (<i>Simuda Nyuma</i>)
Joods Historisch Museum	€ 1.700 (<i>Oral History in Museums</i>)
Gemeente Heerlen	€ 2.000 (<i>Koempels</i>)
Prins Bernhard Cultuurfonds	€ 3.500 (<i>Koempels</i>)
SCHUNCK	€ 9.500 (nog in ontwikkeling)
Totaal:	€ 167.320

Overzicht van de expositie *Embodied Spaces* (2015) samengesteld door Christine Eyene.

Performance van Patricia Kaersenhout 'Stitches of Power, Stitches of Sorrow' tijdens de expositie *Embodied Spaces* (2015) samengesteld door Christine Eyene.

Veiling van werken tijdens de expositie *ArtBruut* (2015) in samenwerking met de Regenboog Groep, de opbrengst kwam ten gunste van inloophuis Makom

Appendix: Team samenstelling

Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Josien Pieterse is oprichter en mede-directeur van Framer Framed. Zij studeerde *cum laude* af in zowel politicologie als genderstudies aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkte onder andere als programmamaker bij debatcentra Felix Meritis (Amsterdam) en TUMULT (Utrecht). Zij was vijf jaar voorzitter van de Vereniging Nederlandse Debatcentra (VND).

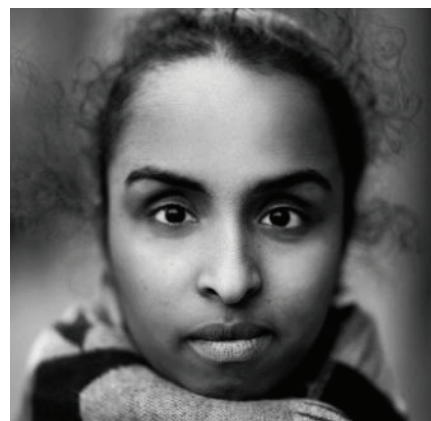
Josien was coördinator van het Forum voor Democratische Ontwikkeling (FDO) en in 2011 mede- oprichter van Netwerk Democratie, platform voor democratische innovatie. In 2014 ontving zij van Vrij Nederland de oeuvre prijs 'Radical Vernieuwers' voor haar werkzaamheden met Netwerk Democratie waarvan zij tot op heden directeur is. Josien is sinds 2007 werkzaam als oral historian en onderzoeker bij Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis. Josien publiceert regelmatig over haar onderzoek.

Cas Bool is oprichter en mede-directeur van Framer Framed. Cas studeerde culturele en visuele antropologie. Hij was onder andere werkzaam als onderzoeker en business developer bij architectenbureau UNStudio. Cas is sinds 2007 als zelfstandige werkzaam bij onder andere Het Nederlands Fotomuseum en programmeerde talloze discussies over film, ontwikkelingssamenwerking en grassroots economische modellen voor verschillende opdrachtgevers. Sinds 2013 zit Cas in het bestuur van Nautilus, een in 2016 op te leveren woon-werkpand op het Zeeburgereiland in Amsterdam. Dit gebouw komt tot stand door middel van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), oftewel zelfbouw met een groep.

Amal Alhaag is Amsterdamse onafhankelijke curator, culturele programmeur en radiopresentator met een interesse in counter-culture, oral history en mondiale vraagstukken. In haar werk onderzoekt deze thema's door middel van samenwerkingen met kunstenaars, instellingen en het publiek. Sinds 2008 programmeert zij op het gebied van muziek, kunst en actualiteit, met een nadruk op post-kolonialisme, digitale antropologie en alledaagse verhalen. In 2012 startte Amal Alhaag als curator-in-residence bij NODE, Center for Curatorial Studies, Berlijn.

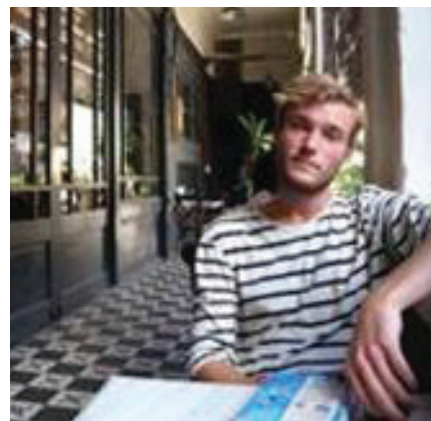

Voorheen werkte ze als cultureel programmamaker bij de Tolhuistuin in Amsterdam en als de curator voor de openbare programmering op het Tropenmuseum, Amsterdam. Samen met kunstenaar Maria Guggenbichler is Alhaag medeoprichter van de Side Room, een discursief platform voor kunst & intersectionele theorie in Amsterdam. Daarnaast is zij momenteel artistiek directeur van de hedendaagse stedelijke cultuur platform Metro54 en conservator publieke programmering bij Framer Framed, een wereldwijd kunstplatform voor kritische reflectie in Amsterdam.

Appendix: Team samenstelling

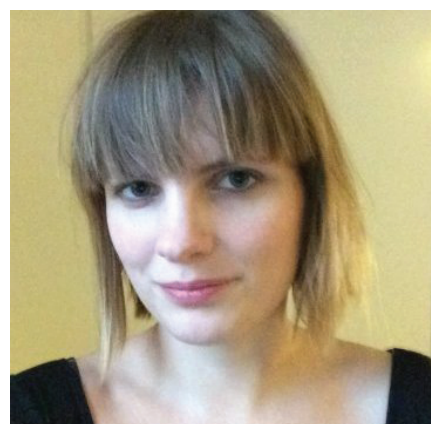
Over de rol van kunst in een globaliserende samenleving

Léon Kruijswijk is expositie coördinator bij Framer Framed. Hij studeerde Algemene Cultuurwetenschappen (BA) aan de Universiteit van Amsterdam en deed daarna de opleiding Museumstudies (MA) aan dezelfde universiteit. Tijdens zijn studie heeft hij stage gelopen bij Museum Boijmans Van Beuningen. Vanwege een speciale interesse in het museum voor moderne en hedendaagse kunst en de manier waarop deze instituten kunstgeschiedenis trachten te schrijven, deed hij voor zijn masterscriptie kritisch onderzoek naar de thematische collectiepresentaties van Tate Modern. In 2014 behaalde hij zijn Master Kunstgeschiedenis; Nieuwste Tijd (MA), eveneens aan de UvA. Voor zijn scriptie deed hij onderzoek naar de manier waarop een aantal hedendaagse kunstenaars conflicten in het Midden-Oosten documenteren. Daarbij maken zij gebruik van de notie van het archief in hun kunstpraktijk. Leon is tevens werkzaam bij de Nieuwe Kerk en Hermitage Amsterdam.

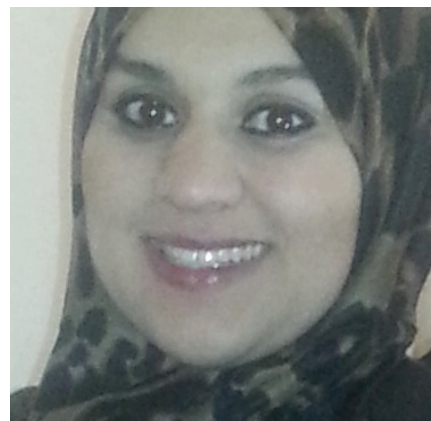

Olga Leonhard is programma- publiciteitsmedewerker bij Framer Framed. Olga studeerde Antropologie en Letteren aan de Universiteit van Amsterdam (beide BA) en vervolgens aan de University of Sussex (MA). Daarnaast schreef zij voor CUL (antropologietijdschrift UvA) en The Badger (University of Sussex). Olga volde een stage bij het Meertens Instituut. Zij startte bij Framer Framed als vrijwilliger in januari 2015, sinds juni maakt zij deel uit van het vaste team.

Vrijwilligersbegeleiding:

Rachida Bousklati is 26 jaar, woont en werkt in Amsterdam. Zij heeft opleiding bedrijfsadministrateur aan de ROC Amsterdam afgerond en heeft ruim 4 jaar ervaring als financieel administratief medewerker. Op dit moment werkt zij deeltijd als financieel medewerker bij een kinderdagverblijf. Daarnaast is zij samen met Minouche Wardenaar vrijwilligerscoördinator (op vrijwillige basis). Zij zijn verantwoordelijk voor de roosters, contact met vrijwilligers en organiseren de vrijwilligersbijeenkomsten.

Minouche Wardenaar studeerde Kunst- en cultuurwetenschappen: Kunstgeschiedenis (MA) aan de Universiteit van Amsterdam. Tijdens de bachelor periode heeft ze naast de minor Museumstudies het specialisatievak Kunst en globalisering gevolgd. Haar interesse in de invloed van globalisering op kunst en het museum komen samen in haar masterthesis Intercultureel beleid in het kunstmuseum. Blanke monocultuur en interculturele beoordelingscriteria in Nederlandse kunstmusea (UvA, 2015). Tijdens haar studie heeft ze voor het online magazine CLEEF.T.nl (voorheen CultuurBewust.nl) geschreven en werkte ze op de webredactie van Kunstbeeld. Minouche werkt inmiddels een jaar als vrijwilliger voor Framer Framed en heeft samen met Rachida de verantwoordelijkheid voor het vrijwilligersbeleid.

